

*Bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet
BFU 19/11. Avgitt 28.06.2011*

Formuesbeskatning av livrente

(skatteloven § 4-1, jf. § 4-2 annet ledd)

Saken gjaldt spørsmålet om investering i et angitt utenlandsk livsforsikringsprodukt var skattepliktig ved formuesskatteligningen. Skattedirektoratet viste til at skatteloven § 4-2, som angir eiendeler som ikke skal medregnes ved fastsettelse av den skattepliktige formue, i annet ledd uttrykkelig angir at livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10-2 e, likevel skal medtas ved formuessligningen. Direktoratet konkluderte med at livrenten var formuesskattepliktig.

Innsenders fremstilling av faktum og jus

På bakgrunn av de opplysninger som er gitt i anmodningen, legges det til grunn at skattyter vurderer å investere i et angitt utenlandsk livsforsikringsprodukt.

Innsender skriver at dette er et livrenteprodukt etter utenlandsk rett, uten gjenkjøpsverdi ved død. Han skriver videre at kravene til minste utbetalingsperiode er strengere enn minimumskravet til livrenter etter FSFIN § 5-41, og at den avtales i forbindelse med etableringen av livrenten. Samlet forsikringsperiode vil være mer enn 12 år, og minste utbetalingsperiode 10 år. Det er opplyst at livrenten tilbys av et forsikringsselskap som er registrert hos Finanstilsynet som tilbyder av livsforsikring i Norge.

Da dette er en livrente etter utenlandsk rett, er det ingen direkte flytteadgang til norsk forsikringsselskap slik det ville være for en livrente i norsk selskap og/eller norsk rett. Innsender skriver at det derfor i live, er en "gjenkjøpsadgang" som kan benyttes ved flytting av livrenten til tilsvarende produkt hos norsk forsikringsselskap. Uten slik "gjenkjøpsadgang" ville det ikke være mulig å flytte livrenten. Det vil imidlertid bli innskrevet i polisevilkårene at slikt "gjenkjøp" bare kan benyttes ved flytting av polisen til annen tilsvarende livrente, og ikke til utbetaling til poliseier.

Innsender ber på bakgrunn av ovenstående om svar mht. om investering i det beskrevne produktet vil være unntatt fra formuesskatt.

Skattedirektoratets vurderinger

Skattedirektoratet skal i det følgende ta stilling til om skattyters investering i det beskrevne livrenteproduktet vil være unntatt fra formuesbeskatning.

Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at det ikke tas stilling til spørsmål av forsikringsrettslig art. Også når det gjelder skatt er uttalelsen begrenset idet den ikke tar stilling til eventuelle andre skattespørsmål eller problemstillinger som måtte oppstå ved det beskrevne faktum, ut over de spørsmål som drøftes i det følgende. Det tas heller ikke stilling til spørsmålet om formuesbeskatning av andre forsikringsprodukter enn det som denne saken gjelder.

Det forutsettes at premissene som er tatt inn ovenfor er fullstendige for de spørsmål som drøftes.

Hovedregelen om skattepliktig formue er nedfelt i skatteloven § 4-1 første ledd som lyder:

”Skattepliktig formue fastsettes til omsetningsverdien pr. 1. januar i ligningsåret av skattyterens eiendeler med økonomisk verdi, med fradrag for gjeld som skattyteren hefter for.”

Skatteloven § 4-2 angir eiendeler som ikke skal medregnes ved fastsettelse av skattyters skattepliktige formue. I bestemmelsens første ledd litra c, unntas fra formuesbeskatning *”tidsbegrenset rett til periodisk ytelse”*. Fritaket i litra c begrenses imidlertid av bestemmelsens annet ledd som lyder:

”Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd c, skal livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10-2 e medtas ved fastsettelse av skattepliktig formue, forutsatt at forsikringen er tegnet i selskap som har eller har hatt tillatelse til å drive virksomhet her i landet....”

Om opphevelsen av formuesskattefritaket, jf. § 4-2 annet ledd, uttaler Finansdepartementet i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007), pkt. 5.3.4 *Avvikling av formuesfritak for livrenter*, side 54 flg. bl.a.:

”Hensynet til likebehandling tilsier at ulike former for finansiell sparing behandles likt skattemessig. Formuesskattefritaket for midler plassert i livrentepoliser bidrar til en skattemessig forskjellsbehandling ved at livrente favoriseres i forhold til andre former for finansiell sparing, herunder også sparing i kapitalforsikring. ...

...

Etter departementets vurdering bør formuesskattesystemet i størst mulig grad utformes slik at skattemessige hensyn ikke påvirker skattyterens valg av investeringsobjekt. Dette tilsier at midler plassert i livrenteordninger samt avkastningen av disse ikke bør være fritatt fra formuesskatt, men beskattes på lik linje med andre former for finansiell sparing. Dette vil bl.a. gi bedre sammenheng i reglene for formuesbeskatning av kapital- og livrenteforsikring.

Som varslet i St.meld. nr. 2 (2005-2006), foreslår departementet derfor at formuesfritaket oppheves for livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10-2 bokstav e, dvs. forsikringer hvor selskapet skal betale terminbeløp så lenge en person lever eller personen når en bestemt alder.”

Slik faktum er beskrevet legger vi til grunn at produktet det her gjelder er en utenlandsk livrenteforsikring som skal tegnes i et selskap som har tillatelse til å drive virksomhet her i landet. Videre forstår vi innsenders beskrivelse av faktum slik at produktet vil omfattes av forsikringsavtaleloven § 10-2 bokstav e, dvs. at det er en forsikring hvor selskapet skal utbetale terminbeløp så lenge en person lever eller til personen når en bestemt alder.

Det følger av det faktum som er beskrevet i avsnittet over, at produktet omfattes av skatteloven § 4-2 annet ledd. Det fremgår uttrykkelig av bestemmelsen at

livrenteforsikringen skal medtas ved fastsettelsen av den skattepliktige formue. Se også Lignings-ABC 2010/11 side 547, pkt. 2.1.

Om tegneren av produktet har adgang til gjenkjøp eller ikke, er uten betydning for spørsmålet om produktet inngår i grunnlaget for formuesbeskatning.

Adgangen til gjenkjøp er for øvrig uten betydning også ved fastsettelse av den verdi som skal legges til grunn ved formuesligningen. Se skatteloven § 4-16 hvor det fremgår at:

”... verdien av ... livrenteforsikring som nevnt i § 4-2 annet ledd, settes til gjenkjøpsverdien. Det tas ikke hensyn til avtale eller forsikringsvilkår om at forsikringen ikke kan kreves gjenkjøpt. Er gjenkjøpsverdien ikke tilfredsstillende opplyst, fastsettes den ved skjønn.”

FSFIN §§ 4-16 flg. gir nærmere regler for fastsettelse av gjenkjøpsverdien og i § 4-16-5 om formuesverdi gjentas at avtale eller forsikringsvilkår om at forsikringen ikke kan kreves gjenkjøpt, er uten betydning.

Konklusjon

Skattyters investering i livrenteprodukt som beskrevet er skattepliktig formue etter skatteloven § 4-1, jf. § 4-2 annet ledd.